

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2008-2009

---

23 FEBRUARI 2009

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 2 mei 1996

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	9
Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen	11
Voorontwerp van wet	18
Advies van de Raad van State	19

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2008-2009

---

23 FÉVRIER 2009

Projet de loi portant assentiment au Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, fait à Londres le 2 mai 1996

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	9
Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes	11
Avant-projet de loi	18
Avis du Conseil d'État	19

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Het doel van het ontwerp

Het ontwerp beoogt de instemming van de Federale Kamers met het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, dat door de Internationale Maritieme Organisatie werd aangenomen op 2 mei 1996 («*Limitation of Liability for Maritime Claims*», afgekort LLMC-Verdrag van 1976 en LLMC-Protocol van 1996).

2. Het LLMC-Verdrag van 1976

Het LLMC-Verdrag van 1976 bepaalt dat scheepseigenaars, hulpverleners, hun aangestelden en hun verzekeraars, hun aansprakelijkheid kunnen beperken voor de in het Verdrag bepaalde vorderingen, het stelt de grenzen van de aansprakelijkheid vast en regelt de vereffening van de vorderingen.

Het LLMC-Verdrag van 1976 bepaalt tevens dat de eigenaar daartoe een beperkingfonds kan vestigen, bestemd voor de vorderingen die voor beperking van aansprakelijkheid in aanmerking komen.

België is partij bij het LLMC-Verdrag van 1976 sinds 1 oktober 1989.

3. De wijzigingen aan het LLMC-Verdrag van 1976 door het LLMC-Protocol van 1996

3.1. Rekening houdend met de aanneming van het Internationaal Verdrag van 1989 inzake hulpverlening, opgemaakt in Londen op 28 april 1989, worden de vorderingen gegrond op artikel 14 van dat verdrag uitgesloten van beperking van aansprakelijkheid (artikel 3 van het LLMC-Protocol van 1996).

3.2. De aansprakelijkheidsgrenzen worden verhoogd (artikel 3, 4 en 5 van het LLMC-Protocol van 1996), rekening houdend met de evolutie van de kostprijzen sinds de aanneming van het LLMC-Verdrag van 1976.

Vorderingen ter zake van dood of lichamelijk letsel

Tonnenmaat van het schip (ton)	LLMC-Verdrag van 1976 (rekeeneenheden)	LLMC-Protocol van 1996 (rekeeneenheden)
0-500	333 000	2 miljoen
501-2 000	+ 500/ton	
2 001-3 000	+ 500/ton	+ 800/ton
3 001-30 000	+ 333/ton	
30 001-70 000	+ 250/ton	+ 600/ton
Meer dan 70 000	+ 167/ton	+ 400/ton

EXPOSÉ DES MOTIFS

1. Les objectifs du projet

Le projet vise l'assentiment des Chambres Fédérales au Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, qui a été adopté par l'Organisation Maritime internationale le 2 mai 1996 («*Limitation of Liability for Maritime Claims*», en abrégé Convention LLMC de 1976 et Protocole LLMC de 1996).

2. La Convention LLMC de 1976

La Convention LLMC de 1976 prévoit que les propriétaires de navires, les assistants, leurs préposés et leurs assureurs ont le droit de limiter leur responsabilité pour les créances prévues dans la Convention. Elle fixe les limites de la responsabilité et elle règle l'acquittement des créances.

La Convention LLMC de 1976 prévoit également que le propriétaire peut à cet effet constituer un fonds de limitation, destiné aux créances qui sont accessibles à la limitation de responsabilité.

La Belgique est partie à la Convention LLMC de 1976 depuis le 1er octobre 1989.

3. Les modifications à la Convention LLMC de 1976 par le Protocole LLMC de 1996

3.1. Tenant compte de l'adoption de la Convention internationale de 1989 sur l'assistance, faite à Londres le 28 avril 1989, les créances fondées sur l'article 14 de cette convention sont exclues de limitation de responsabilité (article 3 du Protocole LLMC de 1996).

3.2. Les limites de responsabilité sont augmentées (article 3, 4 et 5 du Protocole LLMC de 1996) en tenant compte de l'évolution des coûts depuis l'adoption de la Convention LLMC de 1976.

Créances résultant de la mort ou lésions corporelles

Jauge du navire (tonneaux)	Convention LLMC de 1976 (unités de comptes)	Protocole LLMC du 1996 (unités de comptes)
0-500	333 000	2 millions
501-2 000	+ 500/tonneau	
2 001-3 000	+ 500/tonneau	+ 800/tonneau
3 001-30 000	+ 333/tonneau	
30 001-70 000	+ 250/tonneau	+ 600/tonneau
Supérieure à 70 000	+ 167/tonneau	+ 400/tonneau

Vorderingen ter zake van dood of lichamelijk letsel van passagiers van schepen

LLMC-Verdrag van 1976 (rekeeneenheden)	LLMC-Protocol van 1996 (rekeeneenheden)
46 666 rekeeneenheden vermenigvuldigd met het aantal passagiers, dat het schip gerechtigd is te vervoeren volgens zijn veiligheidscertificaat, zonder evenwel het bedrag van 25 miljoen rekeeneenheden te overschrijden	175 000 rekeeneenheden vermenigvuldigd met het aantal passagiers, dat het schip gerechtigd is te vervoeren volgens zijn veiligheidscertificaat (de globale beperking van het totale bedrag van de schadeloosstelling is opgeheven)

Andere vorderingen

Tonnenmaat van het schip (ton)	LLMC-Verdrag van 1976 (rekeeneenheden)	LLMC-Protocol van 1996 (rekeeneenheden)
0-500	167 000	1 miljoen
501-2 000	+ 167/ton	
2 001-3 000		+ 400/ton
3 001-30 000		
30 001-70 000	+ 125/ton	+ 300/ton
Meer dan 70 000	+ 83/ton	+ 200/ton

De rekeeneenheid is het bijzonder trekkingsrecht zoals dit is vastgesteld door het Internationale Monetaire Fonds.

Onder tonnage van een schip wordt verstaan de bruto tonnenmaat berekend overeenkomstig de voorschriften voor meting bepaald in het Internationaal Verdrag van 1969 betreffende de meting van schepen.

3.3. Wat betreft de aansprakelijkheidsgrens voor vorderingen ter zake van dood of lichamelijk letsel van passagiers van een schip voorziet het LLMC-Protocol van 1996 in de mogelijkheid om in de nationale regelgeving het aansprakelijkheidssysteem te regelen op voorwaarde dat de aansprakelijkheidsgrens niet lager ligt dan de in het LLMC-Protocol van 1996 bepaalde grens (artikel 6 van het LLMC-Protocol van 1996).

3.4. Rekening houdend met de aanneming van het Internationaal Verdrag van 1996 inzake de aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in verband met het vervoer over zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen (HNS-Verdrag), gedaan te Londen op 3 mei 1996, kunnen staten een voorbehoud maken om de vorderingen die onder dat Verdrag vallen uit te sluiten (artikel 7 van het LLMC-Protocol van 1996).

Een dergelijk voorbehoud kan gemaakt worden op het ogenblik van de toetreding tot het HNS-Verdrag.

Créances résultant de la mort ou de lésions corporelles des passagers de navires

Convention LLMC de 1976 (unités de comptes)	Protocole LLMC de 1996 (unités de comptes)
46 666 unités de compte, multiplié par le nombre de passagers que le navire est autorisé à transporter conformément à son certificat de sécurité, sans que le montant ne puisse dépasser 25 millions d'unités de compte	175 000 unités de compte, multiplié par le nombre de passagers que le navire est autorisé à transporter conformément à son certificat de sécurité (le plafonnement du montant global de l'indemnisation est supprimé)

Autres créances

Jauge du navire (tonneaux)	Convention LLMC de 1976 (unités de comptes)	Protocole LLMC de 1996 (unités de comptes)
0-500	167 000	1 million
501-2 000	+ 167/tonneaux	
2 001-3 000		+ 400/tonneau
3 001-30 000		
30 001-70 000	+ 125/tonneau	+ 300/tonneau
Supérieure à 70 000	+ 83/tonneau	+ 200/tonneau

L'unité de compte est le droit de tirage spécial tel que fixé par le Fonds monétaire international.

La jauge du navire est la jauge brute calculée conformément aux règles de jaugeage prévues à la Convention internationale de 1969 sur le jaugeage de navires.

3.3. En ce qui concerne la limite de la responsabilité pour mort ou lésions corporelles de passagers de navires, le Protocole LLMC de 1996 prévoit la possibilité de régler le régime de responsabilité au niveau de la législation nationale, sous réserve que la limite de la responsabilité ne soit pas inférieure à celle prescrite par le Protocole LLMC de 1996 (article 6 du Protocole LLMC de 1996).

3.4. Tenant compte de l'adoption de la Convention Internationale sur la responsabilité et l'indemnisation pour les dommages liés au transport par mer de substances nocives et potentiellement dangereuses (Convention HNS) faite à Londres le 3 mai 1996, les États peuvent formuler une réserve afin d'exclure les créances tombant sous cette Convention (article 7 du Protocole LLMC de 1996).

Une telle réserve peut être faite au moment de l'adhésion à la Convention HNS.

3.5. Er wordt een vereenvoudigde procedure ingevoerd voor de wijziging van de aansprakelijkheidsgrenzen, zonder dat daartoe een diplomatieke conferentie moet worden bijeengeroepen voor een herziening van het LLMC-verdrag.

4. De inwerkingtreding van het LLMC-Protocol van 1996

Het Protocol van 1996 is in werking getreden op 13 mei 2004 nadat de voorwaarde van ratificatie door tien landen vervuld was.

5. De bevoegdheid van de overheden met betrekking tot de aangelegenheden geregeld door het LLMC-Protocol van 1976

De aangelegenheden die worden geregeld door het LLMC-Protocol van 1996 behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Het burgerrechtelijke aansprakelijkheidsrecht en in het bijzonder de burgerrechtelijke aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad (artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek) behoren, als onderdeel van het burgerlijk recht en overeenkomstig artikel 35 van de Grondwet, tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid. Hetzelfde kan worden gezegd van de objectieve aansprakelijkheid bepaald in artikel 1384, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek. Voorts is de federale overheid overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen alleen bevoegd voor «het handelsrecht en het vennootschapsrecht». De aansprakelijkheids-regelingen van de scheepseigenaars, opgenomen in Boek II van het Wetboek van Koophandel behoren dan ook tot de bevoegdheid van de federale overheid. Ten slotte behoort de reglementering op het verkeer en vervoer, krachtens artikel 6, § 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, tot de bevoegdheid van de federale overheid.

De in het LLMC-Protocol van 1996 vervatte regeling bevat verder geen specifieke bepalingen die een nauwe band vertonen met aangelegenheden die niet tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

6. De effecten van de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1966

De instemming met het LLMC-Protocol van 1996 en de toetreding tot het protocol maken deel uit van een omvattende aanpak waarbij een volledige en evenwichtige wettelijke regeling van de burgerlijke

3.5. Une procédure simplifiée est introduite pour la modification des limites de la responsabilité qui permet d'éviter la révision de la Convention LLMC par la convocation d'une conférence diplomatique.

4. L'entrée en vigueur du Protocole LLMC de 1996

Le Protocole est entré en vigueur le 13 mai 2004, une fois remplie la condition de ratification par dix États.

5. La compétence des autorités par rapport aux matières réglées par le Protocole LLMC de 1996

Les matières réglées par le Protocole LLMC de 1996 relèvent de la compétence de l'autorité fédérale.

Le droit de la responsabilité civile et particulièrement de la responsabilité civile pour faits dommageables (article 1382 du Code civil) relève, comme partie du droit civil et conformément à l'article 35 de la Constitution, de la compétence résiduaire de l'autorité fédérale. Il en est de même de la responsabilité objective, déterminée par l'article 1384, alinéa 1er, du Code civil. En outre, l'autorité fédérale est seulement compétente en matière «de droit commercial et de droit des sociétés», conformément à l'article 6, § 1er, VI de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980. Les réglementations relatives à la responsabilité des propriétaires de navires, reprises dans le Livre II du Code de commerce, relèvent donc de la compétence de l'autorité fédérale. Finalement, la réglementation relative aux communications et aux transports relève de la compétence de l'autorité fédérale, en vertu de l'article 6, § 4, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 des réformes institutionnelles.

De plus la réglementation conçue dans le Protocole LLMC de 1996 ne comprend pas de dispositions spécifiques ayant un lien étroit avec des matières n'appartenant pas à la compétence de l'autorité fédérale.

6. Les effets de l'adhésion au Protocole LLMC de 1996

L'assentiment et l'adhésion au Protocole LLMC de 1996 cadrent dans une approche globale visant l'établissement d'un régime légal complet et équilibré en matière de responsabilité civile en cas d'incidents

aansprakelijkheid in geval van ongevallen met schepen wordt tot stand gebracht, in overeenstemming met alle toepasselijke internationale verdragen.

Scheepvaartongevallen kunnen soms omvangrijke schade veroorzaken tengevolge van daarmee gepaard gaande verontreiniging van het milieu en hoge kosten met zich meebrengen voor preventieve en opruimingsmaatregelen. In het kader van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) werden daarom op wereldwijd vlak een aantal internationale verdragen aangenomen. Aansluitend bij de algemene regeling van de beperking van de aansprakelijkheid van de scheepseigenaars omvatten de betrokken verdragen de volgende luiken :

- de olieverontreiniging afkomstig van olietankers;
- de verontreiniging door gevaarlijke of schadelijke stoffen vervoerd door schepen;
- de verontreiniging door bunkerolie;
- de scheepswrakken die een gevaar betekenen voor de navigatie en het milieu.

Naast de verdragen met betrekking tot verontreiniging van het milieu die met scheepvaartongevallen gepaard kan gaan is er ook een verdrag met betrekking tot schade die voortvloeit uit de dood of het letsel van passagiers die over zee worden vervoerd of uit verlies of beschadiging van het reisgoed.

De betrokken verdragen bieden een snelle en doeltreffende vergoeding van de schade en van de kosten verbonden met verontreiniging van het milieu of de preventie van verontreiniging en schade opgelopen door passagiers, tengevolge van scheepvaartongevallen. Het gehele desbetreffende aansprakelijkheidssysteem, aangenomen in het kader van de IMO, zorgt voor een evenwichtige spreiding van de aansprakelijkheid over de verschillende belanghebbende actoren van de scheepvaart, door middel van objectieve en beperkte aansprakelijkheid van de scheepseigenaars, aangevuld met de tussenkomst van daartoe opgerichte fondsen waartoe de ladingbelanghebbenden bijdragen. Het is afgestemd op de economische specificiteit van de sectoren van de scheepvaart en de maritieme verzekering en het komt tegemoet aan het wereldwijde karakter van de scheepvaart die gebaat is bij een wereldwijd toepasselijk en uniform wettelijk regime.

Het LLMC-Verdrag, zoals gewijzigd door het desbetreffende Protocol van 1996, draagt bij tot een doeltreffend evenwicht tussen de belangen van diegenen die schade lijden en van de scheepseigenaars en redders.

De verhoging van de aansprakelijkheidsgrenzen en de vereenvoudigde amenderingsprocedure dragen bij

avec des navires, conforme à toutes les conventions internationales applicables.

Des accidents de navigation peuvent quelquefois causer des dommages importants dus à la pollution de l'environnement qui en résulte et peuvent entraîner des coûts considérables liés à des mesures de prévention ou d'enlèvement. Une série de conventions internationales ont donc été adoptées dans le cadre de l'Organisation maritime internationale (OMI). Outre la réglementation générale de la limitation de la responsabilité des propriétaires de navires, les conventions en question traitent des aspects suivants :

- la pollution par les hydrocarbures provenant de navires pétroliers;
- la pollution par les substances dangereuses ou nocives, transportées par des navires;
- la pollution par les hydrocarbures de soute;
- les épaves qui constituent un danger pour la navigation ou pour l'environnement.

Outre les conventions relatives à la pollution de l'environnement qui peut résulter d'accidents de navigation, il existe une convention relative aux dommages résultant du décès ou de lésions corporelles de passagers transportés par mer ou de la perte ou des dommages survenus aux bagages.

Les conventions en question visent une réparation rapide et efficace des dommages et des coûts liés à la pollution de l'environnement ou à la prévention de celle-ci et des dommages dans le chef de passagers, suite à des accidents de navigation. Le régime de responsabilité en question, dans son intégralité, permet la répartition équilibrée de la responsabilité sur les différents acteurs de la navigation en prévoyant la responsabilité objective et limitée des propriétaires de navires, complétée par l'intervention de fonds spécifiques auxquels les bénéficiaires de la cargaison contribuent. Ce régime de responsabilité est adapté à la spécificité économique des secteurs de la navigation et de l'assurance maritime. Un régime légal uniforme, ayant une application mondiale, est bénéfique à la navigation en respectant le caractère mondial de ce secteur,

La Convention LLMC de 1976, telle que modifiée par le Protocole de 1996 y afférant, contribue à un équilibre efficace entre les intérêts de ceux qui subissent un dommage et les propriétaires de navires et les sauveteurs.

L'augmentation des limites de responsabilité et la procédure d'amendement simplifiée contribuent à la

tot de vrijwaring van de doeltreffende werking van het aansprakelijkheidsregime.

Het LLMC-Verdrag zoals gewijzigd door het desbetreffende protocol van 1996 heeft een belangrijke functie bij de toepassing van andere aansprakelijkheidsverdragen. Het gaat om :

— het Verdrag van Athene van 1974 betreffende het vervoer van passagiers en hun reisgoed over zee, zoals gewijzigd door desbetreffende Protocol van 2002,

— het Internationaal Verdrag van 2001 inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door bunkerolie (Bunkerolie-Verdrag),

— het International Verdrag van Nairobi van 2007 inzake de verwijdering van wrakken (Verdrag van Nairobi).

De toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 zal een gunstig effect hebben op de reputatie van de Belgische vlag. De ratificatie van het Protocol van 1996 is wel nog niet opgenomen bij de parameters van de vlaggenstaatperformantietabellen die door de internationale belangengroepen van de scheepseigenaars zoals Intercargo, BIMCO, de *International Chamber of Shipping* en Intertanko worden gepubliceerd, maar ze wordt wel reeds aanbevolen in de richtlijnen bij die vlaggenstaatperformantietabellen.

Zodra de ratificatie van het LLMC-Protocol van 1996 effectief zal opgenomen zijn bij de criteria in die tabellen zal de toetreding tot het Protocol van 1996 bijdragen tot een goede score van België in de vlaggenstaatperformantie-tabellen. Deze score beïnvloedt de reputatie van de Belgische vlag. Bij een goede score zijn de reders vlugger geneigd hun schepen onder Belgische vlag te brengen met het oog op het verbeteren van hun concurrentiepositie ten aanzien van de bevrachters. De kwaliteitsbeoordeling door de bevrachters is immers grotendeels gesteund op voormelde score. Om de concurrentiepositie te vrijwaren voor het groeiend aantal schepen dat de Belgische vlag wenst te voeren ten gevolge van het gunstige fiscaal regime dat nu in België bestaat, dringen een instemming met het Protocol van 1996 en ratificatie ervan zich op.

De mate waarin België de verdragen van de Internationale Maritieme Organisatie heeft geratificeerd, heeft een invloed op de mogelijke impact van België op het beleid van deze organisatie.

De toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 past ten slotte ook in het beleid van de Europese Unie ter bevordering van de toetreding door de lidstaten van de bovenvermelde verdragen inzake maritieme aansprakelijkheid van de Internationale Maritieme Organisatie.

préservation du fonctionnement efficace du régime de responsabilité.

La Convention LLMC, telle que modifiée par le protocole de 1996 y afférent, a une fonction importante dans l'application d'autres conventions sur la responsabilité. Il s'agit de :

— la Convention d'Athènes de 1974 relative au transport par mer de passagers et de leurs bagages, telle que modifié par le Protocole de 2002 y relatif,

— la Convention internationale de 2001 sur la responsabilité civile pour les dommages dus à la pollution par les hydrocarbures de soute (Convention Hydrocarbures de soute),

— la Convention internationale de Nairobi de 2007 sur l'enlèvement des épaves (Convention de Nairobi).

L'adhésion au Protocole LLMC de 1996 aura un effet positif sur la réputation du pavillon belge. La ratification du Protocole de 1996 n'a pas encore été incluse dans les paramètres des tableaux de performance des États du pavillon, publiés par les groupes d'intérêt internationaux des propriétaires de navires tels que Intercargo, BIMCO, *International Chamber of Shipping* et Intertanko, mais elle est déjà conseillée dans les lignes directrices accompagnant ces tableaux de performance des États du pavillon.

Dès que la ratification du Protocole LLMC de 1996 sera inclus effectivement parmi les critères figurant aux tableaux de performance des États du pavillon, la ratification de ce protocole contribuera au bon score de la Belgique dans les tableaux de performance des États du pavillon. Ce score influence la réputation du pavillon belge. S'il est bon, les armateurs seront plus enclins à placer leurs navires sous pavillon belge, en vue de renforcer leur position concurrentielle vis-à-vis des affréteurs. En effet, l'audit de qualité par les affréteurs est largement basé sur ce score. Pour préserver la position concurrentielle du nombre croissant de navires souhaitant battre pavillon belge suite au régime fiscal favorable actuellement en vigueur en Belgique, l'assentiment au Protocole de 1996 et sa ratification s'imposent.

Le degré de ratification par la Belgique des conventions de l'Organisation maritime internationale influence l'impact possible de la Belgique sur la politique de cette organisation.

L'adhésion au Protocole LLMC de 1996 cadre de plus dans la politique de l'Union européenne visant à promouvoir la ratification par les États membres des conventions susmentionnées en matière de responsabilité maritime de l'Organisation maritime internationale.

7. De opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976

Overeenkomstig artikel 9 van het LLMC-Protocol van 1996 worden het LLMC-Verdrag van 1976 en het LLMC-Protocol van 1996 samen als een zelfstandige akte beschouwd, onderscheiden van het LLMC-Verdrag van 1976 alleen.

Indien België het LLMC-Verdrag van 1976 niet zou opzeggen dan zou de toepassing van het LLMC-Protocol van 1996 in sommige gevallen kunnen worden uitgesloten in relatie met Staten die enkel partij zijn bij het LLMC-verdrag van 1976 (artikel 9, paragraaf 3, van het LLMC-protocol van 1996). Daardoor zouden de beperkingfondsen die zouden worden gevestigd in een andere staat, onder het regime van het LLMC-verdrag van 1976 en aldus ook de daarmee verbonden aansprakelijkheidsgrenzen, in België tegenstelbaar blijven.

De resolutie inzake de beperking van de aansprakelijkheid, aangenomen als bijlage bij het Bunkerolie-Verdrag van 2001, beveelt de opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 bij de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 aan.

Het verdient dan ook aanbeveling dat België het LLMC-Verdrag van 1976 opzegt. Daarbij dient er over gewaakt te worden dat de opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 zoveel als mogelijk gecoördineerd wordt met de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996. De opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 wordt van kracht op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een jaar te rekenen van de datum van neerlegging van de akte of zoveel later als in de akte is vermeld, terwijl de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 in werking treedt negentig dagen na de datum waarop de instemming tot uiting wordt gebracht.

8. Budgettaire weerslag

De instemming met het LLMC-Protocol van 1996 en de ratificatie ervan hebben geen budgettaire weerslag.

9. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Artikel 2 heeft tot doel om gevolg te verlenen aan het LLMC-Protocol van 1996.

7. La dénonciation de la Convention LLMC de 1976

Conformément à l'article 9 du Protocole LLMC de 1996, la Convention LLMC de 1976 et le Protocole LLMC de 1996 sont considérés comme formant un instrument autonome et distinct de la Convention LLMC de 1976 seule.

Dans l'hypothèse où la Belgique ne dénoncerait pas la Convention LLMC de 1976, l'application du protocole LLMC de 1996 serait exclue dans certains cas en relation avec des États qui ne sont parties qu'à la Convention LLMC de 1976 (article 9, paragraphe 3, du Protocole LLMC de 1996). Ainsi les fonds de limitation, constitués dans un autre État sous le régime de la Convention LLMC de 1976, et les limites de responsabilité y correspondant, resteraient opposables en Belgique.

La résolution en matière de limitation de responsabilité, adoptée en annexe de la Convention Hydrocarbures de soute de 2001, recommande la dénonciation de la Convention LLMC de 1976 lors de l'adhésion au Protocole LLMC de 1996.

Il est recommandé dès lors que la Belgique dénonce la Convention LLMC de 1976. Il faut veiller à ce que la dénonciation de la Convention LLMC de 1976 soit coordonnée autant que possible avec l'adhésion au Protocole LLMC de 1996. La dénonciation de la Convention LLMC de 1976 prend effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une année à compter de la date du dépôt de l'instrument ou à l'expiration de toute période plus longue qui pourrait être spécifiée dans cet instrument, tandis que le Protocole LLMC de 1996 entre en vigueur nonante jours après la date à laquelle le consentement a été exprimé.

8. Impact budgétaire

L'assentiment au Protocole LLMC de 1996 et sa ratification n'ont pas d'impact budgétaire.

9. Examen article par article

Article 1er

L'article 1er ne nécessite aucun commentaire.

Article 2

L'article 2 a pour but de donner effet au Protocole LLMC de 1996.

Artikel 3

Artikel 3 heeft tot doel om op expliciete wijze gevolg te verlenen aan de wijzigingen van de aansprakelijkheidsgrenzen die aangenomen worden door middel van de vereenvoudigde amenderingprocedure, vastgesteld in artikel 8 van het LLMC-Protocol van 1996. Hierdoor wordt de internrechtelijke toepasselijkheid van het verdrag afgestemd op de regels met betrekking tot de aanneming en de inwerkingtreding van de wijzigingen van de aansprakelijkheidsgrenzen. Het gaat om een amenderingprocedure met stilzwijgende instemming.

De eerste minister,

Herman VAN ROMPUY.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Karel DE GUCHT.

*De staatssecretaris voor Mobiliteit,
toegevoegd aan de eerste minister,*

Etienne SCHOUPPE.

Article 3

L'article 3 vise à donner effet d'une façon explicite aux modifications des limites de responsabilité, adoptées par la procédure d'amendement simplifiée, fixée à l'article 8 du Protocole LLMC de 1996. Ainsi l'application dans le droit interne de la convention est accordée aux règles par rapport à l'adoption et l'entrée en vigueur des modifications des limites de responsabilité. Il s'agit d'une procédure d'amendement avec assentiment tacite.

Le premier ministre,

Herman VAN ROMPUY.

Le ministre des Affaires étrangères,

Karel DE GUCHT.

*Le secrétaire d'État à la Mobilité,
adjoint au premier ministre,*

Etienne SCHOUPPE.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze eerste minister, van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de eerste minister,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze eerste minister, Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de eerste minister, zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 2 mei 1996, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 3

De wijzigingen van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, zoals gewijzigd door het daarop betrekking hebbende Protocol van 1996, die met toepassing van artikel 8 van het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, aangenomen worden, zonder dat België zich tegen de aanneming ervan verzet, zullen volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 19 februari 2009.

ALBERT

Van Koningswege :

De eerste minister,

Herman VAN ROMPUY.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre premier ministre, de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au premier ministre,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre premier ministre, Notre ministre des Affaires étrangères et Notre secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au premier ministre, sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, fait à Londres le 2 mai 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 3

Les modifications de la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, telle que modifiée par le Protocole de 1996 y relatif, qui sont adoptées en application de l'article 8 du Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, sans que la Belgique s'oppose à leur adoption, sortiront leur plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, 19 février 2009.

ALBERT

Par le Roi :

Le premier ministre,

Herman VAN ROMPUY.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Karel DE GUCHT.

*De staatssecretaris voor Mobiliteit,
toegevoegd aan de eerste minister,*

Etienne SCHOUPPE.

Le ministre des Affaires étrangères,

Karel DE GUCHT.

*Le secrétaire d'État à la Mobilité,
adjoint au premier ministre,*

Etienne SCHOUPPE.

*(VERTALING)***PROTOCOL**

van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen.

DE PARTIJEN BIJ DIT PROTOCOL,

OVERWEGENDE dat het wenselijk is het Verdrag inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 19 november 1976, te wijzigen, teneinde te voorzien in een verhoogde vergoeding en teneinde een vereenvoudigde procedure tot stand te brengen voor de aanpassing van de bedragen van de beperking,

ZIJN overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit Protocol wordt verstaan onder:

1. «Verdrag»: het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen,
2. «Organisatie»: de Internationale Maritieme Organisatie,
3. «Secretaris-generaal»: de Secretaris-generaal van de Organisatie.

Artikel 2

Artikel 3, a van het Verdrag wordt vervangen als volgt:

«a. vorderingen uit hoofde van hulpverlening, met inbegrip van, indien van toepassing, vorderingen voor een speciale vergoeding krachtens artikel 14 van het Internationaal Verdrag van 1989 inzake hulpverlening, zoals gewijzigd, of wegens bijdrage in averij-grosse;»

Artikel 3

Artikel 6, eerste lid van het Verdrag wordt vervangen als volgt:

«1. De aansprakelijkheidsgrenzen voor vorderingen andere dan deze vermeld in artikel 7, die voortkomen uit een zelfde voorval, worden als volgt berekend:

a. met betrekking tot vorderingen ter zake van dood of persoonlijk letsel,

i. 2 miljoen rekeneenheden voor een schip met een tonnage van niet meer dan 2 000 ton,

ii. voor een schip met een grotere tonnage, het volgend bedrag opgeteld bij het bedrag genoemd onder i):

per ton tussen 2 001 en 30 000 ton, 800 rekeneenheden;

per ton tussen 30 001 en 70 000 ton, 600 rekeneenheden; en

per ton boven 70 000 ton, 400 rekeneenheden,

PROTOCOLE

de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes.

LES PARTIES AU PRÉSENT PROTOCOLE,

CONSIDÉRANT qu'il est souhaitable de modifier la Convention sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, faite à Londres le 19 novembre 1976, afin d'offrir une indemnisation accrue et d'établir une procédure simplifiée pour la mise à jour des montants de limitation,

SONT CONVENUES de ce qui suit:

Article 1er

Au sens du présent Protocole,

1. «Convention» signifie la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes.
2. «Organisation» signifie l'Organisation maritime internationale.
3. «Secrétaire général» signifie le Secrétaire général de l'Organisation.

Article 2

L'alinéa a. de l'article 3 de la Convention est remplacé par le texte ci-après:

«a. aux créances du chef d'assistance ou de sauvetage, y compris, dans les cas applicables, toute créance pour une indemnité spéciale en vertu de l'article 14 de la Convention internationale de 1989 sur l'assistance, telle que modifiée, ou aux créances du chef de contribution en avarie commune;»

Article 3

Le paragraphe 1 de l'article 6 de la Convention est remplacé par le texte ci-après:

«1. Les limites de la responsabilité à l'égard des créances autres que celles mentionnées à l'article 7, nées d'un même événement, sont fixées comme suit:

a. s'agissant des créances pour mort ou lésions corporelles,

i. à 2 millions d'unités de compte pour un navire dont la jauge ne dépasse pas 2 000 tonneaux,

ii. pour un navire dont la jauge dépasse le chiffre ci-dessus, au montant suivant, qui vient s'ajouter au montant indiqué à l'alinéa i):

pour chaque tonneau de 2 001 à 30 000 tonneaux, 800 unités de compte;

pour chaque tonneau de 30 001 à 70 000 tonneaux, 600 unités de compte; et

pour chaque tonneau au-dessus de 70 000 tonneaux, 400 unités de compte,

- b. met betrekking tot alle andere vorderingen,
- i. 1 miljoen rekeneenheden voor een schip met een tonnage van niet meer dan 2 000 ton,
- ii. voor een schip met een hogere tonnage, het volgend bedrag opgeteld bij het bedrag genoemd onder i :
- per ton tussen 2 001 en 30 000 ton, 400 rekeneenheden;
- per ton tussen 30 001 en 70 000 ton, 300 rekeneenheden; en
- per ton boven 70 000 ton, 200 rekeneenheden.»

Artikel 4

Artikel 7, eerste lid van het Verdrag wordt vervangen als volgt :

«1. Met betrekking tot vorderingen die voortkomen uit een zelfde voorval ter zake van dood of persoonlijk letsel van passagiers van een schip, bedraagt de aansprakelijkheidsgrens van de scheepseigenaar 175 000 rekeneenheden vermenigvuldigd met het aantal passagiers dat het schip overeenkomstig zijn veiligheidscertificaat gerechtigd is te vervoeren.»

Artikel 5

Artikel 8, tweede lid van het Verdrag wordt vervangen als volgt :

«2. Niettemin kunnen de Staten die geen lid zijn van het Internationale Monetair Fonds en wier wetgeving de toepassing van de bepalingen van het eerste lid niet toestaat, op het tijdstip van de ondertekening zonder voorbehoud inzake bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring of op het tijdstip van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, dan wel op enig tijdstip nadien verklaren dat de in dit Verdrag bepaalde aansprakelijkheidsgrenzen die op hun grondgebied van toepassing zijn, als volgt worden vastgelegd :

- a. met betrekking tot artikel 6, eerste lid, a, op een bedrag van :
- i. 30 miljoen monetaire eenheden voor een schip met een tonnage van niet meer dan 2 000 ton;
- ii. voor een schip met een groter tonnage, het volgende bedrag opgeteld bij het bedrag genoemd onder i :
- per ton tussen 2 001 en 30 000 ton, 12 000 monetaire eenheden;
- per ton tussen 30 001 en 70 000 ton, 9 000 monetaire eenheden; en
- per ton boven 70 000 ton, 6 000 monetaire eenheden; en
- b. met betrekking tot artikel 6, eerste lid, b, op een bedrag van :
- i. 15 miljoen monetaire eenheden voor een schip met een tonnage van minder dan 2 000 ton;
- ii. voor een schip met een groter tonnage, het volgende bedrag geteld bij het bedrag genoemd onder i :

- b. s'agissant de toutes les autres créances,
- i. à 1 million d'unités de compte pour un navire dont la jauge ne dépasse pas 2 000 tonnes,
- ii. pour un navire dont la jauge dépasse le chiffre ci-dessus, au montant suivant, qui vient s'ajouter au montant indiqué à l'alinéa i. :
- pour chaque tonneau de 2 001 à 30 000 tonnes, 400 unités de compte;
- pour chaque tonneau de 30 001 à 70 000 tonnes, 300 unités de compte; et
- pour chaque tonneau au-dessus de 70 000 tonnes, 200 unités de compte.»

Article 4

Le paragraphe 1 de l'article 7 de la Convention est remplacé par le texte ci-après :

«1. Dans le cas de créances résultant de la mort ou de lésions corporelles des passagers d'un navire et nées d'un même événement, la limite de la responsabilité du propriétaire du navire est fixée à un montant de 175 000 unités de compte multiplié par le nombre de passagers que le navire est autorisé à transporter conformément à son certificat.»

Article 5

Le paragraphe 2 de l'article 8 de la Convention est remplacé par le texte ci-après :

2. Toutefois, les États qui ne sont pas membres du Fonds monétaire international et dont la législation ne permet pas d'appliquer les dispositions du paragraphe 1 peuvent, au moment de la signature sans réserve quant à la ratification, l'acceptation ou l'approbation, ou au moment de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, ou encore à tout moment par la suite, déclarer que les limites de la responsabilité prévues dans la présente Convention et applicables sur leur territoire sont fixées comme suit :

- a. en ce qui concerne l'alinéa a du paragraphe 1 de l'article 6 :
- i. à 30 millions d'unités monétaires pour un navire dont la jauge ne dépasse pas 2 000 tonnes;
- ii. pour un navire dont la jauge dépasse le chiffre ci-dessus, au montant suivant, qui vient s'ajouter au montant indiqué à l'alinéa i. :
- pour chaque tonneau de 2 001 à 30 000 tonnes, 12 000 unités monétaires;
- pour chaque tonneau de 30 001 à 70 000 tonnes, 9 000 unités monétaires; et
- pour chaque tonneau au-dessus de 70 000 tonnes, 6 000 unités monétaires; et
- b. en ce qui concerne l'alinéa b. du paragraphe 1 de l'article 6 :
- i. à 15 millions d'unités monétaires pour un navire dont la jauge ne dépasse pas 2 000 tonnes;
- ii. pour un navire dont la jauge dépasse le chiffre ci-dessus, au montant suivant, qui vient s'ajouter au montant indiqué à l'alinéa i. :

per ton tussen 2 001 en 30 000 ton, 6 000 monetaire eenheden;

per ton tussen 30 001 en 70 000 ton, 4 500 monetaire eenheden; en

per ton boven 70 000 ton, 3 000 monetaire eenheden; en

c. met betrekking tot artikel 7, eerste lid, op een bedrag van 2 625 000 monetaire eenheden vermenigvuldigd met het aantal passagiers dat het schip volgens zijn veiligheidscertificaat gerechtigd is te vervoeren.

Het tweede en derde lid van artikel 6 zijn van overeenkomstige toepassing op de bepalingen onder a en b van dit lid.»

Artikel 6

De volgende tekst wordt als lid *3bis* in artikel 15 van dit Verdrag ingevoegd:

«*3bis*. Niettegenstaande de in het eerste lid van artikel 7 voorgeschreven aansprakelijkheidsgrens, kan een Staat die Partij is aan de hand van specifieke bepalingen van de nationale wetgeving het aansprakelijkheidssysteem regelen dat wordt toegepast bij vorderingen ter zake van dood of persoonlijk letsel bij passagiers van een schip, op voorwaarde dat de aansprakelijkheidsgrens niet lager ligt dan datgene wat is voorgeschreven in het eerste lid van artikel 7. Een Staat die Partij is en die gebruik maakt van de optie voorzien in dit lid stelt de Secretaris-generaal in kennis van de aangenomen aansprakelijkheidsgrenzen, dan wel van het feit dat er geen beperkingen zijn.»

Artikel 7

Artikel 18, eerste lid van het Verdrag wordt vervangen als volgt:

«1. Elke Staat kan, op het tijdstip van de ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, of op enig tijdstip daarna zich het recht voorbehouden:

a) om de toepassing van de bepalingen onder d) en e) van paragraaf 1 van artikel 2 uit te sluiten;

b) om vorderingen voor schade uit te sluiten die vallen binnen de betekenis van het Internationaal Verdrag van 1996 inzake aansprakelijkheid en vergoeding voor schade in samenhang van het vervoer over zee van gevaarlijke en schadelijke stoffen of van enig hierbij behorend amendement of protocol.

Andere voorbehouden ten aanzien van de wezenlijke bepalingen van dit Verdrag zijn niet toegestaan.»

Artikel 8. Wijziging van de grenzen

1. Op verzoek van ten minste de helft, en in elk geval ten minste zes van de Staten die Partij zijn bij dit Protocol, wordt elk voorstel tot wijziging van de in artikel 6, eerste lid, in artikel 7, eerste lid en in artikel 8, tweede lid van het Verdrag, bedoelde grenzen, zoals gewijzigd door dit Protocol, door de Secretaris-generaal toegezonden aan alle Leden van de Organisatie en aan alle Verdragsluitende Staten.

2. Elke zoals hierboven aangegeven voorgestelde en toegezonden wijziging wordt voorgelegd aan de Juridische Commissie

pour chaque tonneau de 2 001 à 30 000 tonneaux, 6 000 unités monétaires;

pour chaque tonneau de 30 001 à 70 000 tonneaux, 4 500 unités monétaires; et

pour chaque tonneau au-dessus de 70 000 tonneaux, 3 000 unités monétaires; et

c. en ce qui concerne le paragraphe 1 de l'article 7, à un montant de 2 625 000 unités monétaires multiplié par le nombre de passagers que le navire est autorisé à transporter conformément à son certificat.

Les paragraphes 2 et 3 de l'article 6 s'appliquent en conséquence aux alinéas a. et b. du présent paragraphe.

Article 6

Le texte suivant est ajouté en tant que paragraphe *3bis* à l'article 15 de la Convention:

«*3bis* Nonobstant la limite de la responsabilité prescrite au paragraphe 1 de l'article 7, un État Partie peut stipuler aux termes de dispositions expresses de sa législation nationale quel régime de responsabilité s'applique aux créances pour mort ou lésions corporelles des passagers d'un navire, sous réserve que la limite de la responsabilité ne soit pas inférieure à celle prescrite au paragraphe 1 de l'article 7. Un État Partie qui fait usage de la faculté prévue au présent paragraphe notifie au Secrétaire général les limites de la responsabilité adoptées ou le fait que de telles limites ne sont pas prévues.»

Article 7

Le paragraphe 1 de l'article 18 de la Convention est remplacé par ce qui suit:

1. Tout État peut, lors de la signature, de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, ou à tout moment par la suite, se réserver le droit:

a. d'exclure l'application des alinéas d. et e. du paragraphe 1 de l'article 2,

b. d'exclure les créances pour dommages au sens de la Convention internationale de 1996 sur la responsabilité et l'indemnisation pour les dommages liés au transport par mer de substances nocives et potentiellement dangereuses ou de tout amendement ou protocole y relatif.

Aucune autre réserve portant sur une question de fond de la présente Convention n'est recevable.

Article 8. Modification des limites

1. À la demande d'au moins la moitié et, en tout cas, d'un minimum de six des États Parties au présent Protocole, toute proposition visant à modifier les limites prévues au paragraphe 1 de l'article 6, au paragraphe 1 de l'article 7 et au paragraphe 2 de l'article 8 de la Convention telle que modifiée par le présent Protocole, est diffusée par le Secrétaire général à tous les Membres de l'Organisation et à tous les États contractants.

2. Tout amendement proposé et diffusé suivant la procédure ci-dessus est soumis au Comité juridique de l'Organisation (le Comité

van de Organisatie (de Juridische Commissie), opdat deze de wijziging ten minste zes maanden na de datum van toezending ter overweging neemt.

3. Alle Verdragsluitende Staten bij het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol, ongeacht of deze Staten Lid van de Organisatie zijn, zijn gerechtigd deel te nemen aan de werkzaamheden van de Juridische Commissie ter overweging en aanneming van wijzigingen.

4. Wijzigingen worden aangenomen met een twee derde meerderheid van de Verdragsluitende Staten bij het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol die aanwezig zijn en hun stem uitbrengen in de Juridische Commissie, uitgebreid overeenkomstig het derde lid, op voorwaarde dat ten minste de helft van de Verdragsluitende Staten bij het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol, aanwezig is op het tijdstip van de stemming.

5. Wanneer de Juridische Commissie zich over een voorstel tot wijziging van de grenzen uitspreekt, houdt zij rekening met de ervaring opgedaan bij voorvallen en, in het bijzonder, met het bedrag van de daaruit voortvloeiende schade, wijzigingen in geldwaarden en de gevolgen van de voorgestelde wijziging op de verzekeringskosten.

6. a. Geen enkele wijziging van de grenzen mag overeenkomstig dit artikel worden overwogen binnen een periode van vijf jaar vanaf de datum waarop dit Protocol voor ondertekening werd opgesteld, en evenmin binnen vijf jaar vanaf de datum van de inwerkingtreding van een voorgaande wijziging krachtens dit artikel.

b. Geen enkele grens mag zodanig worden verhoogd dat deze een bedrag overschrijdt dat overeenkomt met een in het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol vastgestelde grens, verhoogd met 6% aan samengestelde interest per jaar vanaf de datum waarop dit Protocol voor ondertekening werd opgesteld.

c. Geen enkele grens mag zodanig worden verhoogd dat deze een bedrag overschrijdt dat overeenkomt met het drievoudige van de grens vervat in het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol, vermenigvuldigd met drie.

7. Elke wijziging aangenomen overeenkomstig het vierde lid wordt door de Organisatie ter kennis gebracht aan alle Verdragsluitende Staten. De wijziging wordt geacht te zijn aanvaard na het verstrijken van een periode van achttien maanden na de datum van kennisgeving, tenzij binnen deze periode ten minste een vierde van de Staten die Verdragsluitende Staten waren op het tijdstip van de aanneming van de wijziging de Secretaris-generaal ervan in kennis hebben gesteld dat zij de wijziging niet aanvaardden, in welk geval de wijziging is verworpen en deze niet van kracht wordt.

8. Een wijziging die geacht wordt te zijn aanvaard overeenkomstig het zevende lid, treedt in werking achttien maanden na aanvaarding ervan.

9. Alle Verdragsluitende Staten zijn gebonden door de wijziging, tenzij zij ten minste zes maanden voordat de wijziging in werking treedt, dit Protocol opzeggen overeenkomstig de bepalingen van het eerste en tweede lid van artikel 12. Deze opzegging wordt van kracht wanneer de wijziging in werking treedt.

10. Wanneer een wijziging is aangenomen, maar de periode van achttien maanden voor de aanvaarding ervan nog niet is verstreken, is elke Staat die gedurende deze periode een Verdragsluitende Staat wordt, door de wijziging gebonden indien deze in werking treedt. Een Staat die na deze periode een Verdragsluitende Staat wordt, is gebonden door elke wijziging die overeenkomstig het zevende lid is aanvaard. In de gevallen bedoeld in dit lid wordt een Staat gebonden door een wijziging wanneer deze wijziging in werking treedt, of wanneer dit Protocol voor die Staat in werking treedt, indien deze datum later valt.

juridique) pour que ce dernier l'examine six mois au moins après la date à laquelle il a été diffusé.

3. Tous les États contractants à la Convention telle que modifiée par le présent Protocole, qu'ils soient ou non Membres de l'Organisation, sont autorisés à participer aux délibérations du Comité juridique en vue d'examiner et d'adopter les amendements.

4. Les amendements sont adoptés à la majorité des deux tiers des États contractants à la Convention telle que modifiée par le présent Protocole, présents et votants au sein du Comité juridique, élargi conformément au paragraphe 3, à condition que la moitié au moins des États contractants à la Convention telle que modifiée par le présent Protocole soient présents au moment du vote.

5. Lorsqu'il se prononce sur une proposition visant à modifier les limites, le Comité juridique tient compte de l'expérience acquise en matière d'événements et, en particulier, du montant des dommages qui en résultent, des fluctuations de la valeur des monnaies et de l'incidence de l'amendement proposé sur le coût des assurances.

6. a. Aucun amendement visant à modifier les limites en vertu du présent article ne peut être examiné avant l'expiration d'un délai de cinq ans à compter de la date à laquelle le présent Protocole a été ouvert à la signature, ni d'un délai de cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur d'un amendement antérieur adopté en vertu du présent article.

b. Aucune limite ne peut être relevée au point de dépasser un montant correspondant à la limite fixée dans la Convention telle que modifiée par le présent Protocole majorée de six pour cent par an, en intérêt composé, à compter de la date à laquelle le présent Protocole a été ouvert à la signature.

c. Aucune limite ne peut être relevée au point de dépasser un montant correspondant au triple de la limite fixée dans la Convention telle que modifiée par le présent Protocole.

7. Tout amendement adopté conformément au paragraphe 4 est notifié par l'Organisation à tous les États contractants. L'amendement est réputé avoir été accepté à l'expiration d'un délai de dix-huit mois après la date de sa notification, à moins que, durant cette période, un quart au moins des États qui étaient des États contractants au moment de l'adoption de l'amendement ne fassent savoir au Secrétaire général qu'ils ne l'acceptent pas, auquel cas l'amendement est rejeté et n'a pas d'effet.

8. Un amendement réputé avoir été accepté conformément au paragraphe 7 entre en vigueur dix-huit mois après son acceptation.

9. Tous les États contractants sont liés par l'amendement, à moins qu'ils ne dénoncent le présent Protocole, conformément aux paragraphes 1 et 2 de l'article 12, six mois au moins avant l'entrée en vigueur de cet amendement. Cette dénonciation prend effet lorsque l'amendement entre en vigueur.

10. Lorsqu'un amendement a été adopté mais que le délai d'acceptation de dix-huit mois n'a pas encore expiré, tout État devenant État contractant durant cette période est lié par l'amendement si celui-ci entre en vigueur. Un État qui devient État contractant après expiration de ce délai est lié par tout amendement qui a été accepté conformément au paragraphe 7. Dans les cas visés par le présent paragraphe, un État est lié par un amendement à compter de la date d'entrée en vigueur de l'amendement ou de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole à l'égard de cet État, si cette dernière date est postérieure.

Artikel 9

1. Het Verdrag en dit Protocol worden tussen de Partijen bij dit Protocol samen als één enkele akte beschouwd en geïnterpreteerd.

2. Een Staat die Partij is bij dit Protocol maar die geen Partij is bij het Verdrag, is gebonden door de bepalingen van het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol tegenover andere Staten die Partij zijn bij dit Protocol, maar is niet gebonden door de bepalingen van het Verdrag tegenover Staten die enkel partij zijn bij het Verdrag.

3. Het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol is enkel van toepassing op vorderingen voortvloeiende uit voorvallen die plaats hebben na de inwerkingtreding van dit Protocol, voor elke Staat.

4. Geen enkele bepaling van dit Protocol doet afbreuk aan de verplichtingen van een Staat die partij is bij zowel het Verdrag als bij dit Protocol met betrekking tot een Staat die een partij is bij het Verdrag, maar die geen partij is bij dit Protocol.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 10. Ondertekening, ratificatie, aanvaarding, goedkeuring en toetreding

1. Dit Protocol staat open op de zetel van de Organisatie voor ondertekening voor alle Staten van 1 oktober 1996 tot en met 30 september 1997.

Elke Staat kan zijn instemming om gebonden te zijn door dit Protocol, kenbaar maken door:

a. ondertekening zonder voorbehoud ten aanzien van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring; of

b. ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, gevolgd door bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring; of

c. toetreding.

3. Ratificatie, aanvaarding, goedkeuring of toetreding geschiedt door neerlegging van een daartoe strekkende akte bij de Secretaris-generaal.

4. Elke akte van ratificatie, aanvaarding, goedkeuring of toetreding die wordt neergelegd na de inwerkingtreding van een wijziging van het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol wordt geacht van toepassing te zijn op het als zodanig gewijzigde Verdrag, zoals gewijzigd door een dergelijke wijziging.

Artikel 11. Inwerkingtreding

1. Dit Protocol treedt in werking negentig dagen na de datum waarop tien Staten hun instemming tot uitdrukking hebben gebracht om door dit Protocol gebonden te zijn.

2. Voor elke Staat die zijn instemming om door dit Protocol gebonden te zijn tot uitdrukking heeft gebracht nadat is voldaan aan de voorwaarden van het eerste lid inzake inwerkingtreding, treedt dit Protocol in werking negentig dagen na de datum waarop deze instemming tot uitdrukking werd gebracht.

Article 9

1. La Convention et le présent Protocole sont, entre les Parties au présent Protocole, considérés et interprétés comme formant un seul instrument.

2. Un État qui est Partie au présent Protocole mais n'est pas Partie à la Convention est lié par les dispositions de la Convention telle que modifiée par le présent Protocole à l'égard des autres États Parties au Protocole, mais n'est pas lié par les dispositions de la Convention à l'égard des États Parties uniquement à la Convention.

3. La Convention telle que modifiée par le présent Protocole ne s'applique qu'aux créances nées d'événements postérieurs à l'entrée en vigueur, pour chaque État, du présent Protocole.

4. Aucune des dispositions du présent Protocole ne porte atteinte aux obligations qu'a un État Partie à la fois à la Convention et au présent Protocole à l'égard d'un État qui est Partie à la Convention mais qui n'est pas Partie au présent Protocole.

CLAUSES FINALES

Article 10. Signature, ratification, acceptation, approbation et adhésion

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature de tous les États au Siège de l'Organisation du 1er octobre 1996 au 30 septembre 1997.

2. Tout État peut exprimer son consentement à être lié par le présent Protocole par :

a. signature sans réserve quant à la ratification, l'acceptation ou l'approbation; ou

b. signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou

c. adhésion.

3. La ratification, l'acceptation, l'approbation ou l'adhésion s'effectuent par le dépôt d'un instrument à cet effet auprès du Secrétaire général.

4. Tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion déposé après la date d'entrée en vigueur d'un amendement à la Convention telle que modifiée par le présent Protocole est réputé s'appliquer à la Convention ainsi modifiée et telle que modifiée par ledit amendement.

Article 11. Entrée en vigueur

1. Le présent Protocole entre en vigueur quatre-vingt-dix jours après la date à laquelle dix États ont exprimé leur consentement à être liés par lui.

2. Pour tout État qui exprime son consentement à être lié par le présent Protocole après que les conditions d'entrée en vigueur prévues au paragraphe 1 ont été remplies, le présent Protocole entre en vigueur quatre-vingt-dix jours après la date à laquelle ce consentement a été exprimé.

Artikel 12. Opzegging

1. Dit Protocol kan door elke Staat die Partij is, te allen tijde worden opgezegd vanaf de datum waarop het voor die Staat die partij in werking is getreden.

2. De opzegging geschiedt door de neerlegging van een akte van opzegging bij de Secretaris-generaal.

3. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de neerlegging van de akte van opzegging bij de Secretaris-generaal of na een langere termijn wanneer dit in die akte is bepaald.

4. Tussen de Staten die Partij zijn bij dit Protocol wordt de opzegging van het Verdrag door een van deze Partijen in overeenstemming met artikel 19 van dit verdrag, in geen enkel geval geïnterpreteerd worden als een opzegging van het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol.

Artikel 13. Herziening en wijziging

1. De Organisatie kan een conferentie tot herziening of wijziging van dit Protocol bijeenroepen.

2. De Organisatie roept een conferentie van de verdragsluitende Staten bij dit Protocol bijeen tot herziening of wijziging van het Protocol, op verzoek van ten minste een derde van de Verdragsluitende Partijen.

Artikel 14. Depositaris

1. Dit Protocol en alle ingevolge artikel 8 aanvaarde wijzigingen worden neergelegd bij de Secretaris-generaal.

2. De Secretaris-generaal:

a stelt alle Staten die dit Protocol hebben ondertekend of ertoe zijn toegetreden in kennis van:

i. elke nieuwe ondertekening of elke neerlegging van een nieuwe akte en van de datum ervan;

ii. elke verklaring en mededeling krachtens artikel 8, tweede lid van het Verdrag zoals gewijzigd door dit Protocol en artikel 8, vierde lid van het Verdrag;

iii. de datum van inwerkingtreding van dit Protocol;

iv. elk voorstel tot wijziging van de limieten die is gedaan overeenkomstig artikel 8, eerste lid;

v. elke wijziging die is aangenomen overeenkomstig artikel 8, vierde lid;

vi. elke wijziging die ingevolge artikel 8, zevende lid, worden geacht te zijn aanvaard, alsmede de datum waarop die wijziging in werking treedt overeenkomstig het achtste en negende lid van dit artikel;

vii. de neerlegging van elke akte van opzegging van dit Protocol, samen met de datum van de neerlegging en de datum waarop de opzegging van kracht wordt;

b. zendt voor eensluidend gewaarmerkte afschriften van dit Protocol toe aan alle ondertekenende Staten en aan alle Staten die tot dit protocol toetreden.

Article 12. Dénonciation

1. Le présent Protocole peut être dénoncé par l'un quelconque des États Parties à tout moment à compter de la date à laquelle il entre en vigueur à l'égard de cet État Partie.

2. La dénonciation s'effectue par le dépôt d'un instrument de dénonciation auprès du Secrétaire général.

3. La dénonciation prend effet douze mois après la date du dépôt de l'instrument de dénonciation auprès du Secrétaire général ou à l'expiration de toute période plus longue qui pourrait être spécifiée dans cet instrument.

4. Entre les États Parties au présent Protocole, la dénonciation par l'un quelconque d'entre eux de la Convention en vertu de l'article 19 de ladite convention n'est en aucun cas interprétée comme une dénonciation de la Convention, telle que modifiée par le présent Protocole.

Article 13. Révision et modification

1. L'Organisation peut convoquer une conférence ayant pour objet de réviser ou de modifier le présent Protocole.

2. L'Organisation convoque une conférence des États contractants au présent Protocole, ayant pour objet de le réviser ou de le modifier, à la demande du tiers au moins des Parties contractantes.

Article 14. Dépositaire

1. Le présent Protocole et tous les amendements acceptés en vertu de l'article 8 sont déposés auprès du Secrétaire général.

2. Le Secrétaire général:

a. informe tous les États qui ont signé le présent Protocole ou y ont adhéré:

i. de toute nouvelle signature ou de tout dépôt d'un nouvel instrument, et de la date à laquelle cette signature ou ce dépôt sont intervenus;

ii. de toute déclaration et communication effectuées en vertu du paragraphe 2 de l'article 8 de la Convention telle que modifiée par le présent Protocole et en vertu du paragraphe 4 de l'article 8 de la Convention;

iii. de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole;

iv. de toute proposition visant à modifier les limites qui a été présentée conformément au paragraphe 1 de l'article 8;

v. de tout amendement qui a été adopté conformément au paragraphe 4 de l'article 8;

vi. de tout amendement qui est réputé avoir été accepté en vertu du paragraphe 7 de l'article 8, ainsi que de la date à laquelle cet amendement entre en vigueur, conformément aux paragraphes 8 et 9 de cet article;

vii. du dépôt de tout instrument de dénonciation du présent Protocole, ainsi que de la date à laquelle ce dépôt est intervenu et de la date à laquelle la dénonciation prend effet;

b. transmet des copies certifiées conformes du présent Protocole à tous les États signataires et à tous les États qui y adhèrent.

3. Zodra dit Protocol in werking treedt, zendt de Secretaris-generaal de tekst toe aan het Secretariaat van de Verenigde Naties ter registratie en publicatie overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

Artikel 15. Talen

Dit Protocol is opgesteld in een enkel oorspronkelijk exemplaar in de Engelse, de Arabische, de Chinese, de Spaanse, de Franse en de Russische taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

GEDAAN te LONDEN, twee mei negentienhonderd zesennegentig.

3. Dès l'entrée en vigueur du présent Protocole, le Secrétaire général en transmet le texte au Secrétariat de l'Organisation des Nations unies en vue de son enregistrement et de sa publication conformément à l'article 102 de la Charte des Nations unies.

Article 15. Langues

Le présent Protocole est établi en un seul exemplaire original en langues anglaise, arabe, chinoise, espagnole, française et russe, tous les textes faisant également foi.

FAIT À LONDRES ce deux mai mil neuf cent quatre-vingt seize.

**VOORONTWERP VAN WET
VOOR ADVIES VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 2 mei 1996.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 2 mei 1996, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 3

De wijzigingen van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, zoals gewijzigd door het daarop betrekking hebbende Protocol van 1996, die met toepassing van artikel 8 van het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, aangenomen worden, zonder dat België zich tegen de aanneming ervan verzet, zullen volkomen gevolg hebben.

*
* *

**AVANT-PROJET DE LOI
SOUMIS À L'AVIS
DU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment au Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, fait à Londres le 2 mai 1996.

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, fait à Londres le 2 mai 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 3

Les modifications de la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, telle que modifiée par le Protocole de 1996 y relatif, qui sont adoptées en application de l'article 8 du Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, sans que la Belgique s'oppose à leur adoption, sortiront leur plein et entier effet.

*
* *

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
Nr. 45.583/4
VAN 29 DECEMBER 2008

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 2 december 2008 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, gedaan te Londen op 2 mei 1996», heeft het volgende advies gegeven :

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit voorontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het indienen van een wetsontwerp bij het parlement.

*
* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. Artikel 3 van het onderzochte voorontwerp bepaalt :

« De wijzigingen van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, zoals gewijzigd door het daarop betrekking hebbende Protocol van 1996, die met toepassing van artikel 8 van het Protocol van 1996 tot wijziging van het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen, aangenomen worden, zonder dat België zich tegen de aanneming ervan verzet, zullen volkomen gevolgd hebben. »

Er kan worden aanvaard dat de kamers onder sommige voorwaarden voorafgaandelijk instemmen met de toekomstige wijzigingen aangebracht in een verdrag; wil een zodanige voorafgaande instemming bestaanbaar zijn met artikel 167, § 2, van de Grondwet, dan moeten de kamers nochtans de grenzen kennen waarbinnen die instemming wordt verleend. In het onderhavige geval is de werkingssfeer van de procedure van wijziging voorgeschreven bij artikel 8 van het Protocol waarmee het voorontwerp beoogt in te stemmen, voldoende afgebakend, zodat aan dit vereiste is voldaan.

In die omstandigheden kunnen de wetgevende vergaderingen verzocht worden hun voorafgaande instemming te betuigen met deze toekomstige wijzigingen.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 45.583/4
DU 29 DÉCEMBRE 2008

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 2 décembre 2008, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi « portant assentiment au Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, fait à Londres le 2 mai 1996 », a donné l'avis suivant :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si l'avant-projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité de déposer un projet de loi devant le Parlement.

*
* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1°, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

1. L'article 3 de l'avant-projet examiné dispose :

« Art. 3. Les modifications de la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, telle que modifiée par le Protocole de 1996 y relatif, qui sont adoptées en application de l'article 8 du Protocole de 1996 modifiant la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes, sans que la Belgique s'oppose à leur adoption, sortiront leur plein et entier effet. »

Il peut être admis que, dans certaines conditions, les Chambres donnent leur assentiment préalable aux modifications futures qui seraient apportées à un traité; pour qu'un tel assentiment préalable soit compatible avec l'article 167, § 2, de la Constitution, il faut néanmoins que les Chambres connaissent les limites dans lesquelles il est donné. En l'espèce, la procédure de modification prévue par l'article 8 du Protocole auquel l'avant-projet vise à porter assentiment, y reçoit un champ d'application suffisamment circonscrit pour qu'il soit satisfait à cette exigence.

Dans ces conditions, les assemblées législatives pourraient être invitées à donner leur assentiment préalable à ces modifications ultérieures.

De voorafgaande instemming met zulke wijzigingen, die uit artikel 3 van de ontworpen wet zou voortvloeien, houdt geen afwijking in van de verplichting voortvloeiend uit artikel 190 van de Grondwet en uit artikel 8 van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, om die wijzigingen bekend te maken in het *Belgisch Staatsblad* opdat ze in het interne recht uitwerking kunnen hebben (1).

2. De memorie van toelichting stelt het volgende in verband met artikel 9 van het Protocol waarmee het voorontwerp beoogt in te stemmen :

«7. De opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976

Overeenkomstig artikel 9 van het LLMC-Protocol van 1996 worden het LLMC-Verdrag van 1976 en het LLMC-Protocol van 1996 samen als een zelfstandige akte beschouwd, onderscheiden van het LLMC-Verdrag van 1976 alleen.

Indien België het LLMC-Verdrag van 1976 niet zou opzeggen dan zou de toepassing van het LLMC-Protocol van 1996 in sommige gevallen kunnen worden uitgesloten in relatie met Staten die enkel partij zijn bij het LLMC-verdrag van 1976 (artikel 9, paragraaf 3 van het LLMC-protocol van 1996). Daardoor zouden de beperkingfondsen die zouden worden gevestigd in een andere staat, onder het regime van het LLMC-verdrag van 1976 en aldus ook de daarmee verbonden aansprakelijkheidsgrenzen, in België tegenstelbaar blijven.

De resolutie inzake de beperking van de aansprakelijkheid, aangenomen als bijlage bij het Bunkerolie-Verdrag van 2001, beveelt de opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 bij de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 aan.

Het verdient dan ook aanbeveling dat België het LLMC-Verdrag van 1976 opzegt. Daarbij dient er over gewaakt te worden dat de opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 zoveel als mogelijk gecoördineerd wordt met de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996. De opzegging van het LLMC-Verdrag van 1976 wordt van kracht op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een jaar te rekenen van de datum van neerlegging van de akte of zoveel later als in de akte is vermeld, terwijl de toetreding tot het LLMC-Protocol van 1996 in werking treedt negentig dagen na de datum waarop de instemming tot uiting wordt gebracht.»

Indien het Verdrag van 1976 inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen zou worden opgezegd, zoals in de memorie van toelichting wordt aangekondigd :

— moet worden onderzocht of er grond bestaat om voor de toepassing van het Protocol van 1996 opnieuw het voorbehoud te maken dat is geformuleerd in verband met artikel 2, lid 1, alinea d) en e), van dit Verdrag (2);

(1) Zie onder meer advies 37.900/VR, op 25 januari 2005 verstrekt omtrent een voorontwerp van wet «houdende instemming met de wijzigingen aan de Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Satellietcommunicatie «INTELSAT», aangenomen te Washington op 17 november 2000» (*Gedr. Stuk* Senaat, 2004-2005, nr. 1259/1), en advies 41.846/4, op 20 december 2006 verstrekt omtrent een voorontwerp, de latere wet van 7 juni 2007 houdende instemming met Resolutie 997, aangenomen door de Raad van de IOM tijdens zijn 421e vergadering op 24 november 1998, tot wijziging van het Statuut van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) (*Gedr. Stuk* Senaat, 2006-2007, nr. 2120/1).

(2) Zie artikel 7 van het Protocol van 1996, dat artikel 18, lid 1, van het Verdrag van 1976 vervangt.

L'assentiment anticipé à de pareilles modifications, qui résulterait de l'article 3 de la loi en projet, n'emportera pas dérogation à l'obligation, qui résulte de l'article 190 de la Constitution et de l'article 8 de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires, de publier au *Moniteur belge* ces modifications pour qu'elles produisent leurs effets en droit interne (1).

2. L'exposé des motifs précise, à propos de l'article 9 du Protocole auquel l'avant-projet vise à porter assentiment :

«7. La dénonciation de la Convention LLMC de 1976

Conformément à l'article 9 du Protocole LLMC de 1996, la Convention LLMC de 1976 et le Protocole LLMC de 1996 sont considérés comme formant un instrument autonome et distinct de la Convention LLMC de 1976 seule.

Dans l'hypothèse où la Belgique ne dénoncerait pas la Convention LLMC de 1976, l'application du Protocole LLMC de 1996 serait exclue dans certains cas en relation avec des États qui ne sont parties qu'à la Convention LLMC de 1976 (article 9, paragraphe 3, du Protocole LLMC de 1996). Ainsi les fonds de limitation, constitués dans un autre État sous le régime de la Convention LLMC de 1976, et les limites de responsabilité y correspondant, resteraient opposables en Belgique.

La résolution en matière de limitation de responsabilité, adoptée en annexe de la Convention Hydrocarbures de soute de 2001, recommande la dénonciation de la Convention LLMC de 1976 lors de l'adhésion au Protocole LLMC de 1996.

Il est recommandé dès lors que la Belgique dénonce la Convention LLMC de 1976. Il faut veiller à ce que la dénonciation de la Convention LLMC de 1976 soit coordonnée autant que possible avec l'adhésion au Protocole LLMC de 1996. La dénonciation de la Convention LLMC de 1976 prend effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une année à compter de la date du dépôt de l'instrument ou à l'expiration de toute période plus longue qui pourrait être spécifiée dans cet instrument, tandis que le Protocole LLMC de 1996 entre en vigueur quatre-vingt-dix jours après la date à laquelle le consentement a été exprimé.»

Si la Convention de 1976 sur la limitation de la responsabilité en matière de créances maritimes devait être dénoncée comme l'annonce ainsi l'exposé des motifs, il conviendrait de veiller :

— à examiner s'il y a lieu de renouveler, pour l'application du Protocole de 1996, les réserves formulées, à propos de l'article 2, paragraphe 1er, alinéa d) et e), de cette Convention (2);

(1) Voir entre autre l'avis 37.900/VR, donné le 25 janvier 2005 sur un avant-projet de loi «portant assentiment aux Amendements à l'Accord relatif à l'Organisation internationale de télécommunications par satellites, «INTELSAT», adoptés à Washington le 17 novembre 2000» (doc. Sénat, 2004-2005, n° 1259/1), et l'avis 41.846/4, donné le 20 décembre 2006 sur un avant-projet devenu la loi du 7 juin 2007 portant assentiment à la Résolution 997, adoptée par le Conseil de l'OIM dans sa 421e séance du 24 novembre 1998, apportant des amendements à la Constitution de l'Organisation internationale pour la migration (OIM) (doc. Sénat, 2006-2007, n° 2120/1).

(2) Voir l'article 7 du Protocole de 1996, remplaçant l'article 18, paragraphe 1er, de la Convention de 1976.

— moeten de bepalingen van intern recht waarin naar dit Verdrag wordt verwezen, dienovereenkomstig worden aangepast, daaronder begrepen de bepalingen van het Wetboek van Koophandel die zijn gewijzigd bij de wet van 11 april 1989, waarbij met dat Verdrag wordt ingestemd en voorzien wordt in de uitvoering ervan (1).

De kamer was samengesteld uit

De heer Y. Kreins, kamervoorzitter, voorzitter,

De heer Ph. Hanse, kamervoorzitter,

Mevrouw M. Baguet, staatsraad,

Mevrouw A. Weyembergh, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw B. Vigneron, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer Y. Chauffoureaux, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. Liénardy, staatsraad.

De griffier,

B. VIGNERON.

De voorzitter,

Y. KREINS.

— à adapter en conséquence les dispositions de droit interne faisant référence à cette Convention, dont notamment les dispositions du Code de Commerce qui ont été modifiées par la loi du 11 avril 1989 qui y a porté assentiment et en a assuré l'exécution (1).

La chambre était composée de

M. Y. Kreins, président de chambre, président,

M. Ph. Hanse, président de chambre,

Mme M. Baguet, conseiller d'État,

Mme A. Weyembergh, assesseur de la section de législation,

Mme B. Vigneron, greffier.

Le rapport a été rédigé par M. Y. Chauffoureaux, auditeur.

Le greffier,

B. VIGNERON.

Le président,

Y. KREINS.

(1) Wet van 11 april 1989 houdende goedkeuring en uitvoering van diverse Internationale Akten inzake de zeevaart (*Belgisch Staatsblad* van 6 oktober 1989).

(1) Loi du 11 avril 1989 portant approbation et exécution de divers Actes internationaux en matière de navigation maritime (*Moniteur belge* du 6 octobre 1989).